

ERNESTO KÖHLER

Makacsul tarja magát az elképzelés, hogy a múlt században a fuvola elhanyagolt hangszer volt. Ez a nézet teljesen megalapozatlan, hiszen ez a korszak a fuvolázás történetének virágzó időszaka volt. Olyan kimagasló művészek tisztelték meg a hangszert kompozíciókkal, mint Doppler, vagy Briccialdi, és olyan briliáns előadók tevékenykedtek, mint Kummer, Kuhlau, Berbiquier, Gabrielsky, Walckiers. Ezek közé a nagyságok közé tartozik Ernesto Köhler is, aki a múlt században oly sokat tett a fuvola népszerűsítéséért.

Köhler 1849-ben született az olaszországi Modenában. Mint annyi más híres fuvolás, ő is zenei környezetben nevelkedett. Gyermekkorában kezdett fuvolázni, apja - Vaneslav Joseph Köhler - irányításával, aki a modenai herceg zenekarának első fuvolása volt. Az ifjú Köhler természetes tehetségével, szorgalmával és apja kitűnő irányításával már gyermekkorában elsőrendű előadóvá vált. Bátyjával, Ferdinánddal - a híres zongoristával - számos nagysikerű koncertturnét adtak szerte Olaszországban. A korabeli kritika egyöntetűen dicséri briliáns technikáját, kitűnő hangját, tiszta stílusát és előadói eleganciáját.

Húszéves korában az ifjú Köhler választás előtt állt: folytatja szólistakarrierjét, mely sikerrel és hírnévvel csábít, vagy zenekari állást vállal és így biztos megélhetéshez jut. Éppen ekkor üresedett meg a bécsi Kari Theater elsőfuvolási helye és Köhlert arra bíztatták, hogy fogadja el a felkínált lehetőséget. Ő úgy gondolta, hogy két évig marad majd ott és közben, amint lehetősége nyílik, koncerteket ad Ausztria különböző városaiban. Hű maradt a komponáláshoz is: ezidő alatt számos fuvola-zongora művét publikált, felhíva magára az európai fuvolások figyelmét.

Az Ausztriában töltött évek alatt Köhlernek volt ideje, hogy mérlegelje kilátásait és döntsön sorsa további alakulása felől. 1871-ben Cesare Ciardi tanácsára elhatározta, hogy Szentpétervárra helyezi át tevékenysége központját. Ciardi nagy tekintélynek számított fuvolás körökben és az ő ajánlása elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy Köhler bekerülhessen a Cári Balett zenekarába. Ciardi 1877-ben halt meg, de Köhlért csak 1900-ban nevezték ki a Cári Orosz Opera elsőfuvolásának. Ez volt a cári birodalom legjelentősebb fuvolás állása. Ez a megtisztelő kinevezés olyan sokáig tartott, hogy Köhler szólistaként kétségtelenül elvesztette hírnevét, de komponistaként megalapozta máig tartó népszerűségét. Számos kitűnő fuvolaművet írt, amelyek jól használhatók tanításra és határozottan kellemes játszani őket. Művei éppúgy elnyerték a fuvolások, mint a közönség tetszését. Erőssége a spontán dallamosság, a fuvolatechnika kitűnő ismerete, darabjaihoz minden esetben ízléses kíséretet illesztett. Köhler számos művét tanítványainak és műkedvelőknek írta, mindig szem előtt tartva képességeiket, fuvolaversenyei azonban, - melyekben a virtuozitást állítja előtérbe - valóban nehezek. Ezek a versenyművek azt bizonyítják, hogy Köhler pályája során végig kitűnő technikával rendelkezett. Művei száma meghaladja a százat. Ezek között találunk elméleti és gyakorlati fuvolaiskolákat -, amelyeket ma is használnak világon szerte - etűdöket, duókat, kétfuvolás zongora kíséretes darabokat, valamint briliáns és dallamos szalonzenét. Mindemellett írt néhány figyelemre méltó nagyobb terjedelmű művet, mint a *Schwalbenflug*, a *Hirten Idylle*, a *La Romantique* és az Op. 79. Koncert. Ezeket ma is gyakran játsszák Európa, Amerika és Ausztrália vezető fuvolistái. Operáját a *Ben Ahmedet* (1893) nagy sikerrel

tartották műsorán, a *Clorinda* című balettje is sokszor szerepelt a Cári Balett műsorán. Ernesto Köhler 1907-ben halt meg, Szentpétervárott.

- 2 II Tramonto de Sote, - idilio
- 3 Reminiscenze Belliniane, - fantasia
- 8 Danse Savoyade, - morceau de salon
- 9 Chagrin, - morceau de salon

- 13 Fantaisie romantique
- 14 Valse caprice
  - Polka du rossignol Souvenir de St. Petersburg Noctume Regrets,*
  - Mélodie Saltarello, Scherzo*
- 17 Bon soir, - romance
- 30 Six brilliant pieces:
  - 1.Chant du soir, 2. Berceuse, 3.Barcarolle, 4.Papillonétude,*
  - 5.Au bord de Volga, 6.Valse des roses*
- 33 Der Fortschritt im Flötespiel
  - Book I.: 15 Easy exercises*
  - Book II.: 12 Médium difficult exercises*
  - Book III.: 8 Difficult exercises*
- 36 Amorettenständchen
- 37 Marsch der Aengstüchen
- 38 Spring song
- 39 Alla mazurka
- 40 Écho, for flute, cornet and piano
- 42 Tarantelle napolitaine, - morceau de concert
- 43 Danse Campetre, - morceau de concert
- 44 Fleurs d' Halié, - fantasia de concert
- 45 Twenty four characteristic Études
- 46 Réverie Russe, - Caprice Brillant
- 47 Mathilde, - Mazourka de Concert
- 48 Caprice original
- 49 Fantasia Brilliante sur des Motifs Italiens
- Theoretical and Practical Flute School
- 50 Reverie Poétique
- 51 On the Alps
- 53 Dance Album (Books 1,2,3)
- 53 Marches and gavottes (Book 4}
- 53 Opera album (Book 5)
- 53 Song album (Book 6)
- 53 Gipsy songs and romances (Book7)
- 55 Forty progressive duets for two flutes
- 57 Valse espagnole
- 58 Shepherd idylle
- 59 Sérénade
- 60 Six salon pieces:
  - Romancé; Gavotte; Souvenir; Réjouissance;*
  - Méditation;Dance des Marionettes*
- 61 Six easy fantasias on Russían folksongs
- 62 Concert fantasia on a Russían folksong Moskwa

- 63 Six easy fantasias on Germán folksongs
64 Concert fantasia from the opera *Der Gouveneur von Iours*, by C. Reinecke
66 Twenty five romantic études
67 First concert duet on a melody by Schubert, for two flutes and piano
68 Second concert duet on a melody by Chopin, for two flutes and piano
69 Echo, - concert aria for soprano, flute and piano (German and Italian text)
70 Oriental serenade
71 Valse mignon
72 Flight of the swallows, - concert étude
73 Concert fantasia on a therne by Donizetti
74 Italian serenade
75 Thirty virtuoso études in all major and minor keys
76 At the sea shore, - concert piece
77 School of velocity, - daily studies
78 Three characteristic pieces: *Morgengruss, Vergissmeinnicht, Ländlicher Tänze*
79 Dream of the future
80 La Romantique, - concert fantasy
81 Zephyr, - Concert Waltz
82 Ten concert études:
*Am Bache, Sprühende Funken, Hasche Mich, Schneeflocken, Hammer and
Ambross, Sturm, Die Eigensinnige, Reverie, Ersehntes Glück, Im Schlitten*
84 Six solo pieces:
*Gondoliera; Solitude; Arlequin et Col Déclaration;
Souvenir de Gaibola; Feu Follett*
85 Carlton Mazurka
86 La Perié du nord, - concert piece
87 Flower waltz for two flutes and piano
88 Four mord'eaux caractéristiques:
*Souvenir de Spala, - nocturne
Grâce de coquetrie,- impromptu
Dans le bois, - scherzino,
Danse des Pierrots*
89 22 Exercises for technique and interpretation
90 Fantasia on Love in idleness
91 Fantaska, - concert piece
92 Grand quartet for four flutes
93 20 Easy melodic progressive lessons
94 La Capricieuse, - concert piece
95 Ruslan and Ludmilla, - concert fantasie
96 Life of the Zsar, - concert fantaisie
97 Concerto
98 Au vol d'oiseau, - scènes pittoresques (cello ad lib.)
99 Concerto no 2 (unfinished)

(A versenyművek partitúrában és zongorakivonatban egyaránt léteznek nyomtatásban.)

***

Leonardo de Lorenzo cikke az amerikai *The Flutist*-ből, 1922 február.

Fordította: Czeloth-Csetényi Gyula

Megjelent: FUVOLASZÓ 1994/1